

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1151/2022
01.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Невенке Важић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Предрага Маленовића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Милоша Пешића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Јагодини К 42/21 од 19.04.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 490/22 од 17.08.2022. године, у седници већа одржаној дана 01.11.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Предрага Маленовића поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Јагодини К 42/21 од 19.04.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 490/22 од 17.08.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Јагодини К 42/21 од 19.04.2022. године, окривљени Предраг Маленовић, оглашен је кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од четири године и шест месеци у коју се урачунава време за које је био лишен слободе од 04.10.2020. године до 25.02.2021. године. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде. Истом пресудом према окривљеном је на основу члана 422. тачка 1) ЗКП одбијена оптужба да је извршио кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, те је према окривљеном на основу члана 535. ЗКП изречена мера безбедности одузимања предмета ближе наведених у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 490/22 од 17.08.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Јагодини и браниоца окривљеног Предрага Маленовића, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Предрага Маленовића, адвокат Милош Пешић, због

повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и списе предмета врати Вишем суду у Јагодини на поновно суђење, или да исте преиначи у погледу правне квалификације кривичног дела и одлуке о казни, као и да окривљеном досуди трошкове кривичног поступка у износу од 90.000,00 динара.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења РЈТ и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Предрага Маленовића је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијана правноснажна пресуда заснована на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати и то на опојној дроги пронађеној на локацији у селу ..., а по потврди о привремено одузетим предметима као и на признању окривљеног које је проистекло из тог доказа. Бранилац у вези са тим у захтеву наводи да је окривљени, према изреци правноснажне пресуде (у ставу I тачка 3)), службенике ПУ у Јагодини, након извршеног претреса куће „одвео“ до парцеле у селу ... на којој су пронађена три засада где су затечени делови биљке зеленкасте боје у сировом стању, које биљке су од стране полицијских службеника упаковане у четири пакета нето масе 7,45 кг. Међутим, како је окривљени истог дана био задржан од стране припадника полиције, односно лишен слободе, то је, према ставу одбране, податак о локацији окривљени дао на начин супротан одредбама ЗКП, јер је саслушан без присуства браниоца у случају обавезне одбране из члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП, чиме су докази прибављени на тај начин то јест 7,45 кг канабиса као и признање окривљеног да је засад у селу ... његов, незаконити, који су морали бити издвојени из списка предмета у складу са чланом 16. став 1. ЗКП, што суд у конкретном случају није учинио.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 286. став 1. ЗКП прописано је ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела... да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ.. а у ставу 2. истог члана одређено је да у циљу испуњења дужности из става 1. полиција може: да тражи потребна обавештења од грађана, да изврши потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага као и да предузме друге потребне мере и радње, те да о чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи

и предметима који су пронађени или одузети, а могу бити од интереса за кривични поступак, састави записник или службену белешку.

Одредбом члана 147. ЗКП, прописано је да ће орган поступка предмете који се морају одузети по кривичном закону или могу послужити као доказ у кривичном поступку привремено одузети и обезбедити њихово чување, док је одредбом члана 150. ЗКП прописано да се лицу од кога су предмети одузети издаје потврда у којој ће се ти предмети описати, навести где су пронађени, од кога се одузимају као и својство и потпис лица које радњу спроводи.

Из списка предмета произлази да су овлашћена службена лица полиције дана 04.10.2020. године на парцели у близини села ... где их је одвео окривљени, пронашли три засада на којима су затечени делови биљке зеленкасте боје у сировом стању, нето масе 7,45 кг, за коју биљну материју је вештачењем утврђено да се ради о материји канабис, која садржи психоактивну супстанцу ТХЦ у масеном уделу већем од 0,3%, да је истог дана по одобрењу Вишег јавног тужиоца у Јагодини Оливере Јевремовић, у односу на окривљеног донето решење о задржавању у трајању од 48 сати и уз потврде о привремено одузетим предметима извршено одузимање предмета од окривљеног који су пронађени на наведеној парцели, што је приказано и у извештајима о форензичком прегледу лица места и сачињеној фото-документацији.

Сходно изнетом, потврде о привремено одузетим предметима не представљају незаконите доказе јер су издате од стране Полицијске управе у Јагодини као надлежног органа и да је овлашћено службено лице полиције, поступајући на основу члана 147. ЗКП, приликом предузимања потребних мера и радњи из члана 286. став 1. и 2. ЗКП, у циљу откривања и обезбеђења трагова кривичног дела и предмета који могу послужити као доказ, од окривљеног привремено одузело биљну материју налик на биљку опојне дроге „cannabis sativa“. Наведена потврда сачињена је у складу са одредбом члана 150. ЗКП и потписана од стране окривљеног, без примедби и овлашћеног службеног лица, при чему окривљени у својој одбрани није оспоравао да је биљке канабиса на парцели у селу ... он засадио, секао делове биљака и сушио, нити је оспоравао количину опојне дроге која је од њега уз потврде привремено одузета.

Имајући у виду да су овлашћена службена лица критичном приликом поступала у складу са својим овлашћењима из члана 286. став 1. и 2. ЗКП, о чему су у складу са одредбом члана 286. став 4. ЗКП обавестила надлежног јавног тужиоца одмах по предузимању наведених радњи, Врховни касациони суд је напред изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП оценио као неосноване.

Према одредби члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП, окривљени мора имати браниоца ако је задржан или му је забрањено да напушта стан или је притворен од лишења слободе па до правноснажности решења о укидању мере.

Одредбом члана 294. став 5. ЗКП, прописано је да осумњичени мора имати браниоца чим орган поступка из става 2. тог члана донесе решење о задржавању.

Дакле, Законик о кривичном поступку прописује обавезну одбрану тек од момента доношења решења о задржавању, која је у односу на окривљеног Предрага Маленовића донета дана 04.10.2020. године у 12,00 часова, када је окривљени ухапшен, у ком решењу је констатовано да су осумњиченом предочена права из члана 69. став 1. ЗКП, као и да је осумњичени обезбедио браниоца – адвоката Ненада Сацаковића, у чијем присуству је и обављено његово саслушање у полицији, како то произлази из записника о саслушању осумњиченог ПУ Јагодина од 04.10.2020. године који су окривљени и бранилац без примедби потписали.

Како је окривљени Предраг Маленовић од тренутка задржавања у складу са напред цитираним одредбама ЗКП имао браниоца, Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да је на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 74. ЗКП.

Неосновано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног указује и на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, истицањем да су радње окривљеног описане у изреци правоснажне пресуде погрешно правно квалификоване као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, а да би се у истима стицала законска обележја кривичног дела из члана 246. став 2. КЗ. У вези са тим бранилац у захтеву наводи да се довођењем у везу значења израза „гајење“ који даје Закон о психоактивним контролисаним супстанцама у члану 3. став 1. тачка 8) (којим је дефинисано да је гајење биљака сетва, односно садња, гајење и жетва, односно берба биљке и делова биљке из којих се може добити психоактивна контролисана супстанца), са чланом 246. став 2. КЗ и утврђеним радњама окривљеног – убирање и сушење биљака, закључује да се наведене радње не могу сматрати „производњом“ опојне дроге у смислу члана 246. став 1. КЗ, већ да представљају радњу узгајања – добијања канабиса, што је радња извршења кривичног дела из члана 246. став 2. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Кривично дело из члана 246. став 1. Кривичног законика чини онај ко неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге. Радња извршења кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ садржи већи број алтернативно постављених радњи и може се састојати у производњи, преради, продаји или нуђењу на продају опојних дрога, као и у куповању, држању или преношењу ради продаје опојних дрога, а учинилац мора поступати неовлашћено.

Под производњом се подразумева свака активност извршиоца којом се из одређеног материјала може добити супстанца која има своје опојне дроге, а сађење и узгајање канабиса представља производњу уколико су осим радње сетве и неге биљке у смислу биолошког зрења, до окончања вегетације, предузете и даље радње – убирање листова и цветова, сушење и уситњавање претходно узгојене биљке канабис.

Полазећи од наведеног, како из чињеничног описа дела у изреци правноснажне пресуде произлази да је окривљени Предраг Маленовић неовлашћено производио супстанцу која је проглашена за опојну дрогу и то канабис који садржи психоактивну супстанцу ТХЦ у масеном уделу већем од 0,3%, која се налази на Списку психоактивних контролисаних супстанци Правилника о утврђивању Списка психоактивних контролисаних супстанци („Сл. гласник РС“, бр.38/2019 од 31.05.2019. године) и то тако што је засадио биљке канабиса, секао их и сушио, затим секао биљке канабиса са туђег засада и преносио у свом путничком возилу, при чему је један део биљака пронађен у сировом стању (у путничком возилу окривљеног и на засадима у селу ...), док су други део били посечени делови биљака који су се налазили у процесу сушења на тавану породичне куће у ..., коју је окривљени користио и где је држао опрему за узгој марихуане у вештачким условима, која опрема је од окривљеног уз потврду привремено одузета, то, по налажењу овог суда, из наведених чињеница и околности у изреци правноснажне пресуде произлазе сва законска обележја кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, а не законска обележја истог кривичног дела из става 2. члана 246. КЗ. Наиме, окривљени је у конкретном случају поред неовлашћеног узгајања биљака, предузео и додатне радње брања и сушења биљака, којима је произвео супстанцу која има својство опојне дроге – канабис који садржи психоактивну супстанцу ТХЦ у уделу већем од 0,3% која се налази на Списку психоактивних контролисаних супстанци Правилника о утврђивању Списка психоактивних контролисаних супстанци, а што представља радњу неовлашћене производње опојне дроге која је прописана као радња извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ.

Стога се неосновано у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног указује и на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић